

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในบริบทมรดกโลกทางธรรมชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ
เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยใช้ระเบียบ
วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร
(Document Analysis) กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคประชาชน
ภาคการท่องเที่ยวและภาคองค์กรจัดตั้งสากล เลือกแบบเจาะจง การเก็บรวบรวมข้อมูล
ภาคสนาม (Field Study) คือ การสังเกต การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant
Observation) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) การสัมภาษณ์
เชิงลึก (In – depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพนิเวศวิทยา นิเวศวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศในสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบัน
โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) มีขั้นตอนการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมตัวเข้าสู่ภาคสนาม (Field work Study)

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
แล้วนำเสนอเจ้าแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์
ของการลงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายพร้อมทั้ง
ได้แนบรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นการสัมภาษณ์ โดยหนังสือแนะนำตัวนั้น ผู้วิจัยพยายาม
แสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตป่า
สงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. ภายหลังจากผู้วิจัยได้รับหนังสือตอบรับจากเลขาธิการเจ้าแขวงคำม่วน
ได้ดำเนินการนำหนังสือตอบรับไปแจ้งเจ้าเมืองบัวละพา และนายบ้านในการดำเนินการ
สัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

2.1 นิเวศวิทยาในเขตป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบัน ได้แก่ ประวัติความเป็นมาป่าสงวนแห่งชาติ

สภาพแวดล้อมทางด้านชีวภาพและกายภาพ ประเภทถ้ำประเภทน้ำตกแหล่ง
ทรัพยากรธรรมชาติพันธุ์พืชประเภทของสัตว์ประเภทปลาสัตว์อนุรักษ์

2.2 นิเวศวัฒนธรรมในเขตป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์ชนบทรอบเมือง ประเพณีภูมิปัญญา
ท้องถิ่นในชุมชนด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมโครงสร้างพื้นฐาน

2.3 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ กิจกรรม
และด้านการมีส่วนร่วม

3. นำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม
(Field Study) คือ การสังเกต การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)
การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) ผู้วิจัยทำการจัดเตรียมเรียง
ข้อมูลให้เป็นหมวดข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล
เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลกระทบเชิงนโยบายภาครัฐและเงื่อนไขการเป็นมรดกโลก
ทางธรรมชาติของป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แก่ การวิเคราะห์
นโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ - สังคมแห่งชาติ 2559 - 2563 แผนพัฒนาเศรษฐกิจ -
สังคมของแขวงคำม่วน สปป.ลาว 2559 - 2563 แผนคุ้มครองร่วมป่าสงวนแห่งชาติ
หินหนามหน่อ สปป.ลาว 2559 - 2563 และเงื่อนไขเป็นมรดกโลกของป่าสงวนแห่งชาติ
หินหนามหน่อ

ขั้นตอนที่ 3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและนำเสนอกลยุทธ์การบริหารการพัฒนา
ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในบริบทมรดกโลกทางธรรมชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวน
แห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน
ลาว โดยการสนทนากลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูล
เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key – Informants)

ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในบริบทมรดกโลกทางธรรมชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยแบ่งตามวิธีดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์นิเวศวิทยา นิเวศวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบัน จำนวน 58 คน คุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

1.1 ภาครัฐ ประกอบด้วย รองเจ้าเมืองบัวละพา หัวหน้าห้องการปกครองเมือง แขวงคำม่วน สปป.ลาว ห้องการกสิกรรมและป่าไม้เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สปป.ลาว หัวหน้าห้องการแถลงข่าว วัฒนธรรมและท่องเที่ยวเมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สปป.ลาว รองหัวหน้าห้องการกสิกรรมและป่าไม้เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สปป.ลาว รองหัวหน้าป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ แขวงคำม่วน สปป.ลาว หน่วยงานท่องเที่ยวป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ แขวงคำม่วน สปป.ลาว หัวหน้างานลาดตระเวนและบังคับใช้กฎหมายของป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ แขวงคำม่วน สปป.ลาว หน่วยงานฐานข้อมูลป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ แขวงคำม่วน สปป.ลาว หัวหน้าคั้นคว่าชีวนานาพันธุ์ป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ แขวงคำม่วน สปป.ลาว หัวหน้าพัฒนาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ แขวงคำม่วน สปป.ลาว หัวหน้าหน่วยงานปลูกจิตสำนึกป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ แขวงคำม่วน สปป.ลาว

1.2 ภาคประชาชน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหนองบึง ผู้ใหญ่บ้านนาชะโยม ผู้ใหญ่บ้านหญ้าแวด ผู้ใหญ่บ้านนาผานบ ผู้ใหญ่บ้านหนองบัว ผู้ใหญ่บ้านหนองแสง ผู้ใหญ่บ้านคุด ผู้ใหญ่บ้านทุ่งซำ ผู้ใหญ่บ้านละบาย ผู้ใหญ่บ้านหนองม้า

1.3 ภาคการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ตัวแทนบริษัทกรีนติสโกเวิร์ดลาว ตัวแทนสมาคมรถตุ้ ตัวแทนสมาคมรถตุ้ ตัวแทนสมาคมโรงแรม ตัวแทนสมาคมบริษัทเช่ารถจักรยานยนต์ ร้านอาหารสบายดีท่าแขก กลุ่มบริการบ้านหนองบึง

1.4 ภาคองค์การจัดตั้งสากล ประกอบด้วย หัวหน้าโครงการ GIZ Hinnamno และที่ปรึกษาโครงการ GIZ Hinnamno

2. ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบเชิงนโยบายภาครัฐและเงื่อนไขการเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติของป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 58 คน คุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

2.1 ภาครัฐ ประกอบด้วย หัวหน้ากรมมรดกโลก รองหัวหน้ากรมป่าไม้ รองคณบดีมหาวิทยาลัยแห่งชาติ อาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว หัวหน้าห้องการปกครองแขวงคำม่วน แผนกห้องการกสิกรรมและป่าไม้แขวงคำม่วน สปป.ลาว หัวหน้าแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแขวงคำม่วน รองหัวหน้าแผนกแถลงข่าววัฒนธรรมการท่องเที่ยวแขวงคำม่วน รองหัวหน้าแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแขวงคำม่วน แขนงแผนกการและการลงทุนแขวงคำม่วน หัวหน้าแขนงแผนกการแขวงคำม่วน รองแขวงป่าไม้แขวงคำม่วน รองกองกวาดกาป่าไม้แขวงคำม่วน แผนกการต่างประเทศแขวงคำม่วน รองหัวหน้าแผนกสรรพากรแขวงคำม่วน หัวหน้าแขนงการท่องเที่ยวแขวงคำม่วน รองเจ้าเมืองบัวสะพาแขวงคำม่วน หัวหน้าห้องการปกครองเมืองบัวสะพา ห้องการกสิกรรมและป่าไม้เมืองบัวสะพา หัวหน้าห้องการแถลงข่าววัฒนธรรมการท่องเที่ยวเมืองบัวสะพา รองหัวหน้าห้องการกสิกรรมและป่าไม้แขวงคำม่วน รองหัวหน้ากองเลขาคณะกรรมการร่วมป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ รักษาการหัวหน้ากองคุ้มครองป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ รองหัวหน้ากองคุ้มครองป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ วิชาการกองคุ้มครองป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ รองหัวหน้าป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ หัวหน้า/ รองหน่วยงานท่องเที่ยวป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ หัวหน้างานท่องเที่ยวป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ วิชาการหน่วยงานท่องเที่ยวป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ สปป.ลาว

2.2 ภาคองค์กรจัดตั้งสากล ประกอบด้วย หัวหน้า/ รองที่ปรึกษาโครงการ GIZ Hinnamno

2.3 ภาคการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ตัวแทนบริษัทกรีนดิสโกเวิร์ดลาว ตัวแทนสมาคมรถตู้ ตัวแทนสมาคมโรงแรม ตัวแทนสมาคมบริษัทเช่ารถจักรยานยนต์ ร้านอาหารสบายดีท่าแขก กลุ่มบริการบ้านหนองปิง

3. ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหาและนำเสนอกลยุทธ์การบริหาร การพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในบริบทมรดกโลกทางธรรมชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 15 คน คุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลภาครัฐเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านกิจกรรมและป่าไม้และแผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 15 ปีขึ้นไป ส่วนภาคประชาชนและภาคการท่องเที่ยวเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

3.1 ภาครัฐ (ใช้กลุ่มเป้าหมายเดียวกันกับขั้นตอนที่ 2)

3.2 ภาคประชาชน ประกอบด้วย กลุ่มบ้านหนองบึง บ้านหนองบัว บ้านผานบ บ้านหนองแสงและบ้านทุ่งซ่า

3.3 ภาคการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ตัวแทนบริษัทกรีนดิสโกเวิร์ดลาว ตัวแทนสมาคมรถตุ้ ตัวแทนสมาคมรถตุ้ ตัวแทนสมาคมโรงแรมและตัวแทนสมาคมบริษัทเช่ารถจักรยานยนต์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือเพื่อใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปรากฏการณ์สภาพนิเวศวิทยา นิเวศวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบัน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) และภาคสนาม (Field station) คือ การสังเกต การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) อุปกรณ์ภาคสนาม ได้แก่ กล้อง เครื่องบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก และปากกา เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลกระทบเชิงนโยบายภาครัฐและเงื่อนไขการเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติของป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เครื่องมือที่ใช้แบบบันทึกการประชุม กล้อง เครื่องบันทึกเสียง และปากกา เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาและนำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อในบริบทมรดกโลกทางธรรมชาติ เครื่องมือที่ใช้แบบบันทึกการประชุม กล้อง เครื่องบันทึกเสียง และปากกา เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยยึดหลักข้อมูลที่มีลักษณะ สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย สามารถตอบคำถามของการวิจัยได้ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งมีวิธีการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก แหล่งข้อมูลประเภทต่าง ๆ จากทางเอกสาร ตำรา หนังสือ บทความและจากแนวคิด ทฤษฎีด้านนิเวศวิทยา ด้านนิเวศวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. การเก็บข้อมูลจากภาคสนาม (Field Work Study) เป็นข้อมูลที่เก็บ รวบรวมได้จากพื้นที่ศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นของพื้นที่ศึกษาข้อมูลส่วนนี้ได้มา จากการดำเนินการ ดังนี้

2.1 การบันทึกและการสำรวจพื้นที่ภาคสนามโดยการเก็บข้อมูล ทางด้านนิเวศวิทยาในป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ เช่น ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะ พันธุ์พืช ถ้ำ น้ำตก สัตว์ป่า นิเวศวัฒนธรรม เช่น การดำรงชีวิต ภูมิปัญญาของชุมชน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในสงวนแห่งชาติ หิโนนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบัน ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม เป็นการสัมภาษณ์ปากเปล่าและจดบันทึกระหว่าง ทำการสัมภาษณ์ ซึ่งอุปกรณ์ที่ใช้ในการภาคสนาม เช่น กล้องถ่ายภาพ เทปบันทึกเสียง สมุดบันทึก เป็นต้น

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับผลกระทบ เชิงนโยบายภาครัฐและเงื่อนไขการเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติของป่าสงวนแห่งชาติ หิโนนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อวิเคราะห์แผนพัฒนายุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ป่าสงวนแห่งชาติหิโนนามหน่อ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจาก การสนทนากลุ่ม เช่น การจดบันทึก การบันทึกเสียงและการถ่ายภาพ เป็นต้น

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัญหา และนำเสนอกลยุทธ์การบริหารการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในบริบท มรดกโลกทางธรรมชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับ กลยุทธ์การบริหารการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสม ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม เช่น การจัดบันทึก การบันทึกเสียงและ การถ่ายภาพ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย ของการวิจัย โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเอกสาร และข้อมูลภาคสนาม ที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล และ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัยนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลตาม ความมุ่งหมายการวิจัย ด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) พร้อมตาราง และภาพประกอบที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏการณ์นิเวศวิทยา นิเวศวัฒนธรรมและ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน ลาวในปัจจุบัน ผู้วิจัยจัดระเบียบข้อมูล เป็นหมวดหมู่และทำการสรุปข้อมูลที่ได้ซึ่งเป็นการ วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเป็นเนื้อหา รูปภาพและรูปแบบตาราง
2. การวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบเชิงนโยบายภาครัฐและเงื่อนไขการเป็น มรดกโลกทางธรรมชาติของป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ผู้วิจัยจัดระเบียบข้อมูล เป็นหมวดหมู่และทำการสรุปข้อมูลที่ได้ซึ่งเป็นการ วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเป็นเนื้อหา รูปภาพและรูปแบบ ตาราง
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและนำเสนอกลยุทธ์การบริหาร การพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในบริบทมรดกโลกทางธรรมชาติ : กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติหินหนามหน่อ เมืองบัวละพา แขวงคำม่วน สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยการสนทนากลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

จากนั้นผู้วิจัยจัดระเบียบข้อมูล เป็นหมวดหมู่และทำการสรุปข้อมูลที่ได้ซึ่งเป็นการวิเคราะห์
เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเป็นเนื้อหา รูปภาพและรูปแบบตาราง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร